

Tema 4. Naturen i ett föränderligt landskap

FAKTABLAD N6. Bisamråtta (*Ondatra zibethica*)

Bisam härstammar från Nordamerika. Den infördes till Europa år 1905 och till Finland år 1919. Omkring 1950 invandrade bisam från Finland till Sverige. Sedan dess har bisam fortsatt sin spridning söderut och västerut.

Bisam är en gnagare stor som en mindre kanin. Den har simhud på bakfötterna. Svansen är platt från sidan sett och täckt med fjäll. Bisam ser ut som en liten bäver med råttsvans. Färgen är helt rödbrun.

Bisamråttan trivs i små vattendrag och sumpmarker. Den bygger upp till meterhöga bostackar av vass, säv och andra vattenväxter som den har till vinter- och matbon. Bisam är i huvudsak en växtätare som lever av olika slags vattenväxter. I vissa sjöar ingår också musslor i dieten.

Bisamråttan föder 5–9 ungar per kull. Honan har vanligen 2–3 kullar per år. Ungarna föds vanligen i jordbon, som finns i de gångar bisamråttan gräver i strandslutningen. Ungarna är vid födseln nästan nakna och blinda, men utvecklas snabbt och kan redan efter ett par veckor dyka och simma. Tidigt födda ungar kan fortplanta sig under sitt första levnadsår. Bisamråttans fiender är bland annat räv och mink.

Bisam använder stora mängder växtdelar för byggnad av hyddor och som föda vilket leder till att växtligheten påverkas i sjöar med bisam. Det kan också vara positivt för till exempel simänder då täta växtbestånd blir mera mosaikartade med mera vattenytor där änder kan simma.

Bisamråtta

Foto: Joakim Forsgrenu